

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Articulus I. Quæ servanda circa ceremonias Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

- ex quo sequeretur ea obligatio, possessionem autem certam non expugnat dubium superveniens. 2. Adultus, qui baptizatur, tenetur promittere saltem attritionem, non quidem de peccato originali, sed de actualibus mortalibus, 324. si commiserit, Gob. t. 2. n. 404. 3. Baptismus, qui ob dubium sub conditione repetitur, secundum aliquos potest licite peragi omni loco, & a quocunque, etiam laico, eo quod Canones statuunt, ut fit Parochus vel Sacerdos, videantur tantum loqui de Baptismo absoluto: quidquid sit de hoc, melius est etiam in Baptismo, qui sub conditione repetitur, se accommodare usui communi, & adhibere saltem Sacerdotem, si haberi possit, Gob. n. 405.; imò Parochum ipsum, secundum dicta n. 376.
326. Q. 61. An ille, qui moritur dubie baptizatus, sit sepeliendus loco sacro. R. De hoc aliisque ad sepulturam pertinentibus agemus lib. 7., quando de excommunicatione.

DUBIUM V.

De Ceremoniis Baptismi.

ARTICULUS I.

Quae servanda circa Ceremonias baptizandi.

327. **R**esp. Ceremoniae Baptismi petendae sunt ex Agenda cujusque Ecclesiae. Universim tamen circa eas servanda sequentia. 1. Baptismus extra necessitatem absque peccato non potest conferri, nisi in aqua consecrata: quae cum de-

est, habetur formula brevis in quibusdam A-
gendis, ex tempore aliam consecrandi, pro casu
necessitatis. Quod si etiam hac formula careas,
adhiberi potest aqua communis benedicta. 2.
Baptismum solennem non conferendum, nisi
in templo, & loco ad id deputato, nisi filiis Re-
gum & Principum: quibus adde filios Catholi-
corum, in locis hæreticis: interim quoad hoc,
in magnatibus & nobilibus connivetur in mul-
tis locis. *Laym. l. 5. t. 2. c. 8. n. 8.* 3. Infantes ex
consuetudine deferendos ad Baptismum, circa
diem octavum, nisi prius sit necesse, vel nisi sit
gravis causa dilationis (v. g. quia patrini sunt
expectandi) in qua tamen non licet communi-
ter, extra necessitatem, privatim baptizare, &
postea adhibere solennitates, sed præstat expe-
ctare aliquamdiu. *Laym. c. 6. n. 8.*

IV. Baptizanti non licet adhibere ceremo-
nias aliquas, omittis aliis: quia vel fiet in Bapti-
smo solenni, quod prohibet *Trid. sess. 7. c. 3.*, vel
privato, sed in hoc prohibet *Clementina unica*,
illas adhibere, nisi sit filius Regis aut Principis.
De patrino tamen usus habet, ut & tunc adhi-
beri possit, etsi non sit necesse. Et multi pu-
tant adhibitum non contrahere cognationem
spiritualem, nec verè Patrinum effici, ut *Sanch.*
Rodrig. contra *Laym.* & *Suar.*, quorum tamen
sententia videtur probabilior.

V. Cum in necessitate, vel aliam ob causam
(nam ob gravem causam, v. g. justum timorem
infamiz, aliquando licitè fit) Baptismus sine ce-
remoniis est collatus, eâ cessante, illæ solenni-
ter in templis sunt supplendæ. Quod tamen nō
est moris in hæreticis conversis, ne plebs putet,

- „nos eorum Baptismum improbare. *Lay. c. 8. n. 16.*
 „Imò in aliis omittere, secluso contemptu, esse
 „tantum veniale, docet *Possiv. de off. Cur. c. 6. n. 33.*
 „Qui autem tenet more Patrini infantem, dum
 „ceremoniæ supplentur, non contrahere eum eo
 „cognitionem spirituales, *Dian. p. 3. t. 4. R. 260.*
 „ex *Pontio* dicere esse probabile.
 „VI. Si Baptismus collatus deprehendatur
 „fuisse invalidus, non ideo repetendæ sunt ce-
 „remoniæ.

A D D E N D A.

328. Q. 62. Quid agendum sit, si nolit vel obstetric
 assistere, vel Parochus baptizare infantem, nisi mater
 manifestet Patrem. R. Saepe expedit ad bonum
 commune, ut rescatur, quis sit Pater cuiusque
 infantis, tum ut provideatur alimentatione &
 educationi illius, tum ut deterreatur quisque ab
 illicito concubitu: hinc in quibusdam Dicecesi-
 bus mandatur, à civili aut etiam ecclesiastico
 Magistratu obstetricibus, ut non assistant, & Pa-
 rochis, ut extra periculum mortis non baptizent
 prolem, nisi mater manifestet Patrem, qui et-
 iam referri debet in librum baptismalem. In
 hoc itaque casu, si ita mandetur, vel alicubi sit
 consuetudo, tenetur mater sic interrogata ma-
 nifestare Patrem: Alibi non tenetur nec debet,
 ne Patrem infamet, *Gob. t. 2. n. 160.* Sed ex illa
 præcisè nominatione mulierculæ non potest
 certò credi hunc vel illum esse Patrem, facile
 enim posset Mater velle celare verum Patrem, &
 in alium conjicere tale crimen, unde Parochus
 communiter inscribere non debet, v. g. natus
 Titio Patre, sed sic, uti Mater dicit, Titio Patre.
 Si

Si tamen alia signa credulitatis accedant, cogi potest sic nominatus ad alendam suo tempore prolem: quod si aliquis ex iusta causa permittat se dici Parentem & pro tali inscribi, per se loquendo, non peccat, sed per accidens difficulter effugietur omne mendacium. De hoc tamen videri potest Gob in annotatione post num. 163.

Q. 63. Quid addendum circa nomen, quod in Baptismo imponitur. R. seqq.

§. 1. Non est quidem præceptum, est tamen 329.
pium monitum Pii V. & Pauli V., ut infantibus non imponantur nomina, nisi Sanctorum; pro quo multas congruentias affert Rayn. in libello de pietate erga particulares Sanctos c. 11.; hinc non peccat, qui imponit nomen hominis etiam non beatificati. Non est tamen facile acquiescendum volenti imponere nomen ethnicum, quia est quædam offensio Christiani nominis, uti habet Catech. Rom. de Bapt. cap. 14. n. 3. Improbant etiam Vasq. & Quintanadv. nomina antiqui testamenti, quia videtur denotari sanguis hebræus; sed quoad hæc facienda non est difficultas pro his partibus, in quibus passim usurpantur nomina Adami, Danielis, Jeremie, Tobie, Jacobi, Davidis, Abrahami, &c.

§. 2. Si non possit satis dignosci, an infans sit 330.
masculus, an foemina, & videatur esse periculum mortis, omitti potest nomen, & dici, creatura Dei, ego te baptizo &c. Si autem infans putetur superviviturus, Vivald. & Chapeav. dicunt illi dandū esse nomen viri, quia in dubio præsumitur sexus masculinus, cum natura semper ad eum utpote perfectionem tendat; alii putant dandū esse nomen foeminae, quia natura deficiens solet harum

plures procreare : *Gob. tr. 2. n. 339.* melius dicitur imponendum viri & foeminae, sicuti de facto multi viri vocantur, *Petrus Maria &c.* postea autem cum apparuerit, cujus sexus sit, nomen oppositi sexus poterit vel dimitti vel etiam retineri, nam constat in hac nostra Germania etiam masculis in Baptismo dari nomina, v. g. *Petrus Maria Joseph.*

331. §. 3. Si sexus mutetur, v. g. si quis ex foemina fiat vir, quod frequenter factum esse testantur Authores apud *Gob. n. 338.* nomen è foemininum mutandum est in masculinum, vel contrà v. g. vocando pro Petro in illa Petrum, pro Joanne Joannam, ad quam mutationem non requiritur autoritas Episcopi, uti vult *Sotus*; neque Superioris, uti vult *Sal.* sed fieri potest auctoritate privatâ, uti melius docent *Abb. Bonac. & alii*, cum nulla de hoc sit lex vel consuetudo rectè tamen notat *Gob. n. 340.* ad confusionem & errorem vitandum monendos esse paternos vel Parochum. Addit *Dicast. d. 1. n. 154.* nomen in Baptismo impositum posse propriâ auctoritate mutari, eò quod non videatur ullo jure prohiberi. De cætero, debet ordinariè nomen imponi secundum designationem Parentum, *Gob. n. 342.*

332. §. 4. Nulla ex nomine capi potest. præsumptio de natura vel vitio alicujus, unde frivolum est dicere, v. g. de aliquo Petro, quod sit calidi capitis; de aliquo Juda, quod sit furax; per accidens enim est sic vocari, nec nomen impositum aliquid confert ad naturam, *Gob. n. 343.* contra aliquos Juristas.

Q. 64. Quid circa Baptismum solennem & pri- 333.
vatum sit addendum. R. seqq.

§. 1. Baptismus tum dicitur solennis, quan-
do fit cum ritibus & ceremoniis, etiam si fiat do-
mi vel alio loco privato, nam licet locus sacer sit
inter requisita ad solennitatem, tamen reliqua
sunt potiora, ideoque ab illis desumenda est de-
nominatio, Gob. tr. 2. à n. 484. Solenni itaque
non opponitur privatus, sed tantum non solen-
nis, id est, factus sine plerisque & præcipuis riti-
bus seu ceremoniis ab Ecclesia præscriptis.

§. 2. Baptizare extra Ecclesiam sine necessi- 334.
tate est mortale, Gob. n. 491. Nec obstat 1., quod
in Ecclesia non sit fons baptismalis, sed aqua ali-
ter asservetur; nam præceptum non est principa-
liter propter fontem, sed propter Ecclesiam Sa-
cramentorum administrationi & divinis pera-
gendis deputatam, maxime pro Baptismo, per
quem quis in Ecclesiam ingreditur. Nec obstat 2.,
quod sit in urbe hæretica, si id ab hæreticis per-
mittatur, nam ideo tantum Authores cum Bu-
senbaum excipiunt, ubi Catholici inter hæreti-
cos degunt, quia infantes sine damno vel in-
commodo ad Ecclesiam deferri non possent,
quo absente præceptum grave obligat, ut fiat in
Ecclesia.

§. 3. Ut liceat privatim baptizare domi, fa- 335.
ctis est esse prudens dubium, conjecturam, timo-
rem aut præsumptionem periculi, ne infans mo-
riatur, v. g. si obstetrix dicat esse periculum,
Quintanadv. Gob. n. 498. Signa autem periculi
sunt varia, v. g. si infans sine fletu nascatur, nam
tum non habet sensus vivos, alioquin egressus
in aërem sentiret frigus; si mater difficulter sit
enixa,

enixa, tum enim violentè pressus est infans; si in utero ad quintum, sextum, aut ante septimum mensem profiliat, signum est deficere nutritionem, & quando nascetur, fore debilem; denique si nascatur octavo mense, nascitur mense periculosissimo, hinc tantò magis attendi debet, ut citò baptizetur, ita ex iudicio Medicorum *Quintanadv. & Gob. n. 499.*

336. §. 4. Si infans nequeat deferri ad Ecclesiam sine periculo infamiz parentum aliòve damno gravi, potest domi solenniter baptizari, *Jordan. Gob. à n. 500.*

337. §. 5. Si nobilis petat prolem suam domi baptizari, aut in Ecclesia, sed clam, & secrete, & solennitate reservatis in aliud tempus, quando aderunt amici, neutrum concedi potest, nisi pro pueris Regum vel principum, ut hic asserit *Busenbaum*, & ex Decreto *Clementis V.* evincit *Sylvius V. Baptismus. cas. 4.* dicens utrumque esse mortale, si fiat, nisi alicubi prævaluisset consuetudo legitime præscripta: *Riccus* tamen & *Quintanadv.* nomine Principum, quorum filii, nepotibus & pronepotibus permittitur Baptismus domi, intelligunt etiam *Grandes Hispaniz, Comites, Barones, Legatos Regum. Jordan.* universim omnes obtinentes jurisdictionem temporalem; hinc in quibusdam Diocesisibus, teste *Gob. n. 492.* permittitur omnibus Nobilibus, ut possint facere baptizari in sacello domestico: Quod hanc Archidiocesis Coloniensem attinet, interrogatus Vicarius Generalis anno 1700. Respondit mihi absolute non licere Parochis baptizare in domibus Nobilium; attamen semper attendenda est consuetudo locorum & temporum. §. 6.

§. 6. Si licitum sit baptizare privatim, videntur adhibendæ ceremoniæ, quia absolutè, extrà solum casum necessitatis, prohibetur Baptismus sine ceremoniis, *Sotus, Tolet. Castrop. Con. Gob. n. 476. contra alios.* 338.

§. 7. Mortale est negligere ceremonias omnes, aut etiam unam notabilem, v. g. unctionem chrismatis, quia talia tam studiosè & toties præscribuntur, ut merito colligatur omissionem eorum esse grave peccatum, *Nugus, Gob. n. 469.* Negligere autem ritus suæ Ecclesiæ, putant magnum veniale esse *Chapeav. Tann. Gob. n. 470.*, nisi sit locus exemptus, in quo licitum est baptizare ritu Romano. 339.

§. 8. Quando ex causa omissæ sunt ceremoniæ, has postea esse addendas in Ecclesia, & quidem sub mortali, docet *Aversa q. 71. l. 1.*, quod videtur tenendum, quamdiu infans est parvus: Consentit *Pignat. tom. 7. Consult. 59.*, si etiam adultus conversus ad fidem petat ea sibi fieri. Debent autem addi etiam exorcismi, quamvis baptizatus non amplius sit in peccato, *Gob. n. 507.* 340.

§. 9. Si Baptismus cum suis ceremoniis sit invalidè collatus, *S. Antonin. Regin. Castrop. tr. 19. p. 12. n. 24.* dicunt, quando Baptismus publicè repetitur, etiam repetendas esse ceremonias, quis accessorium sequitur principale: è contrà probabiliter negant *Suar. Henriq. Con. Bonac. Aversa & Busenbaum* suprà, nisi sit alia alicubi consuetudo, quia ceremoniæ valent, etiam separatæ à Baptismo. 341.

Quamdiu differri possit Baptismus infantis, dictum est. n. 285.

342. Q. 65. Quid circa chrisma sit addendum. R.
seqq.

§. 1. Si post diem Jovis sanctum sit baptizandus infans, & Pastor necdum acceperit novum chrisma vel oleum, *Marchant.* suadet, ut pramittat alia de more & baptizet, postea verò suppleat unctiones: *Gob. tr. 2. n. §. 1.* dicit, si absit periculum, ut moriatur infans, posse differri totum Baptismum; si autem esset periculum, poterit antiquum chrisma adhibere; imò si in sua Diocesi sit talis usus, poterit antiquo uti, donec novum accipiat.

343. §. 2. Si anno necdum finito adveniat defecurum chrisma & oleum, affundat guttatim oleum olivarum, ita tamen, ut, quod infunditur, sit semper minùs oleo consecrato, *Gob. n. §. 12.*

344. Q. 66. Quæ sit significatio ceremoniarum Baptismi, & quæ auctoritas libri baptismalis R.

§. 1. De significatione ceremoniarum, quæ antecedunt, comitantur & sequuntur Baptismum, agunt fusè *Bellarmin.* hic à c. 25. & *Castrop. tr. 19. p. 12.*; brevius *Scouville* in *Catech. de bapt. à q. 93.*, qui videri possunt.

345. §. 2. Liber baptismalis facit fidem in quovis tribunali, hinc Parochus circa annotationem in eo libro debet esse accuratus, & observare sequentia: 1. Ut notet diem & horam nativitatis, si resciat, nam hoc serviet ad sciendam ætatem necessariam per Ordinibus, jejuniis, liberatione à tutela & curatela, pro professione religiosa, &c. 2. Ut distinguat Patrinos à testibus seu assistentibus pro honore. 3. Ut notet, an Baptismus fuerit factus in necessitate sine ceremoniis,

an conditionatus tantum &c. nam secundum dicenda à n. 357. debet inde colligi, an cognatio cum hoc vel illo contracta sit necne. 4. Si baptizetur exposititius, notet, ubi repositus sit, quot circiter dierum vel mensium, quoniam adstiterint. 5. Si baptizatus erat alienus, moneat Parochum proprium, ut suo libro inscribat omnia. 6. Si constet, semper addat, quod legitime sit natus ex his vel illis parentibus: si nesciantur parentes, notet ignoratos fuisse. 7. Sub sera vel claustro custodiat librum, ne à quovis inspicatur. De ceremoniis Baptismi apud Græcos, videri potest Arcudius l. 1. c. 17., ubi c. 16. notat Græcos uti & Latinos adhibere oleum Catechumenorum.

ARTICULUS II.

Qui Patrini, & quod eorum officium.

Resp. I. Patrini sunt quasi patres spirituales, qui baptizatum de fonte suscipiunt in suam curam. Unde eorum officium est, baptizatum de rebus fidei instruere, orationem Dominicam & Symbolum docere; ad quod obligantur, si id ab aliis non fiat. Laym. l. 5. t. 2. c. 9. 346.

Resp. II. Ut quis validè sit Patrinus, non certatætas, sed requiritur 1. Usus rationis. 2. Ut ipse sit baptizatus, (quia non potest esse pater, qui ipse nondum sit natus.) Et quidem, ut ejus Baptismus fuerit validus; quia accessorium sequitur principale. 3. Ut à parentibus vel Parocho

cho